

Europese inzet van biobrandstoffen zal CO2-uitstoot enorm doen stijgen (8.11.10)

Uit een studie die vandaag verscheen [1], blijkt dat de Europese plannen om meer en meer biobrandstoffen in te zetten wereldwijd 69.000 vierkante kilometer extra land zal vergen. Gewassen voor biobrandstoffen worden gekweekt op landbouwgrond. Daardoor moeten boeren voor het kweken van voedsel op zoek naar nieuw land, vaak wordt daarvoor regenwoud gekapt. Zo zal de teelt van biobrandstoffen leiden tot meer –in plaats van minder– uitstoot van CO2. Een Europese maatregel bedoeld om de klimaatverandering aan te pakken, dreigt dan ook een averechts effect te hebben. Aldus een persbericht van Bond Beter Leefmilieu, Inter-environnement Wallonie, Natuurpunt, Natagora, Greenpeace, Friends of the Earth Vlaanderen en Brussel, BRAL, VODO, CNCD-11.11.11, Oxfam in België en Wervel.

Belgische milieu- en Noord-Zuidorganisaties vragen ons land om als Europees voorzitter aan de kar te trekken voor een herziening van het Europese biobrandstoffenbeleid. Daarnaast vragen ze om in het – nog steeds niet ingediende- Belgische actieplan hernieuwbare energie geen biobrandstoffen in te zetten zolang er geen rekening wordt gehouden met de reële impact van de teelt van biobrandstoffen.

Volgens de studie van het Institute for European Environmental policy (IEEP) [2] zal een gebied twee keer zo groot als België omgezet moeten worden in akkers en plantages om te voldoen aan de toenemende Europese vraag naar biobrandstoffen. Indien de Europese landen vasthouden aan hun plannen om een deel van de diesel en benzine te vervangen door biobrandstoffen, zal dit een nefaste impact hebben op bossen, waardevolle ecosystemen en lokale bevolkingsgroepen.

An Lambrechts van Greenpeace legt uit: “Dit onderzoek toont aan dat bossen en andere waardevolle gebieden op grote schaal vernietigd zullen worden om brandstof voor onze auto’s te produceren. Zolang de indirecte effecten op landgebruik niet in rekening worden gebracht, subsidiëren we een alternatieve energiebron die geen haar beter is dan de fossiele brandstoffen die ze moet vervangen. De CO2 uitstoot van transport kan aan de hand van alternatieve en veel effectievere instrumenten aangepakt worden.”

Sociale gevolgen rampzalig

Sara Van Hauwermeiren van Oxfam in België stelt: “Het is duidelijk dat biobrandstoffen geen klimaatvriendelijke oplossing zijn voor transport. Het Europese biobrandstoffenbeleid geeft bedrijven bovendien een blanco cheque om in hun zoektocht naar land voor de teelt van biobrandstoffen de landrechten van de lokale bevolking met de voeten te treden en lokale eigendommen in te pikken. Terwijl de voedselonzekerheid in Afrika toeneemt, moeten voedselgewassen zo een oneerlijke strijd aangaan met brandstofgewassen.”

België

De milieu- en Noord-Zuidorganisaties vragen aan ons land om geen biobrandstoffen in te zetten in het Belgisch actieplan hernieuwbare energie, zolang de indirecte effecten op landgebruik niet in rekening worden gebracht. Sara Van Dyck beklemtoont bovendien dat ons land gebruik moet maken van haar unieke kans om als Europees voorzitter dit probleem aan te pakken.” De Europese Commissie moet tegen eind dit jaar een voorstel uitwerken om de indirecte effecten op landgebruik in rekening te brengen. We vragen aan onze minister van leefmilieu Joke Schauvliege om aan de kar te trekken voor een grondige herziening van het Europese biobrandstoffenbeleid. Dit moet rekening houden met de indirecte effecten en de reële impact van biobrandstoffen op klimaatverandering en voedselzekerheid.”

Het onderzoek

Het onderzoek van IEEP, dat uitgevoerd werd in opdracht van een Europese coalitie van milieu en ontwikkelingsorganisaties [3], analyseerde voor het eerst de geplande inzet van biobrandstoffen in de actieplannen hernieuwbare energie van de Europese lidstaten [4]. Hieruit blijkt dat Europa tegen 2020 9,5% van de transportbrandstoffen wil vervangen door biobrandstoffen. Die biobrandstoffen komen voor 90% uit energiegewassen, die vaak de plaats innemen van voedselgewassen. De voedselproductie moet dan nieuw land innemen, niet zelden in bosgebied. Het telen van energiegewassen is zo een grote drijfveer voor ontbossing met extra CO₂-emissies tot gevolg. Hierdoor zullen biobrandstoffen instaan voor 27 tot 56 miljoen extra broeikasgasemissies per jaar. Dit is gelijk aan 12 tot 26 miljoen extra auto's op de Europese wegen tegen 2020. Indien Europa haar biobrandstoffenbeleid ongewijzigd verder zet, zal de bijkomende inzet van biobrandstoffen in de komende tien jaar gemiddeld 81 tot 167% slechter zijn voor het klimaat dan fossiele brandstoffen.

Het Verenigd Koninkrijk, Spanje, Duitsland, Italië en Frankrijk zijn verantwoordelijk voor tweederde van deze bijkomende CO₂-uitstoot. Aangezien ons land nog steeds geen actieplan hernieuwbare energie heeft ingediend, kon er voor België geen inschatting van de geplande inzet van biobrandstoffen gemaakt worden.

Noten

[1] De studie, 'Anticipated Indirect Land Use Change Associated with Expanded Use of Biofuels in the EU' kan u raadplegen op: http://www.foeeurope.org/agrofuels/ILUC_report_November2010.pdf

[2] Institute for European Environmental Policy (IEEP). November 2010. 'Anticipated Indirect Land Use Change Associated with Expanded Use of Biofuels in the EU: An Analysis of Member State Performance'. Author: Catherine Bowyer, Senior Policy Analyst. <http://www.ieep.eu>

[3] Die organisaties zijn: ActionAid, BirdLife International, ClientEarth, European Environmental Bureau, FERN, Friends of the Earth Europe, Greenpeace, Transport & Environment, Wetlands International.

[4] De studie analyseerde de 23 actieplannen hernieuwbare energie die in oktober 2010 waren ingediend (Oostenrijk, Bulgarije, Cyprus, Tsjechië, Denemarken, Finland, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Ierland, Italië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Portugal, Roemenië, Slowakije, Slovenië, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk)
http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/action_plan_en.htm.